



Nro. 11.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Kedden Augustusnak 5-ik napján,
1800-ik éjztendőben.*

B é t s.

Örömmel felelünk meg ez úttal is azon kötelességünknek, a' mely Izerént a' követésreméltó és másoknak is ösztönösésekre szolgálható példákat, közönségesekké tenni tartozunk. Egy ilyen példát szemlélünk mostan *Ballabás János* Zilahai születésü Erdély országi Nemes Hazánkfiában. Példa és tükör ez az ifju Ur minden jora törekedő ifjajnak abban, hogy a' jó erkölts, kedvethető maga viselet, és szorgalmatosság, ös igazdagság és legedelem nélkül is, elő menetelellé tehetik az embert. Még az 1792 dik éjztendő béli M. Kurirnak 72-dik darabjában említettett volt felölle méltó tisztelettel, hogy a' *Bétsi. Unk*

L

versitástól azon esztendőben *Chyrurgiae Magister-*
*r*é tétellett légyen. Akkór le ment *Posonba*, és
 ott, öt esztendőknél le-folyta alatt dítséretesen
 gyakorolta a' praxist: hanem feljebb vagyódó tüz-
 től gerj-fztetvén, ez előtt két esztendővel ismét
 vizfzázá jött Bétsbe, az Orvosi tudoménynak tanu-
 lásához ismét hozzá kezdett, és végezetre a' fel-
 jebb mult hetek alatt a' világ szerte híres *Josc-*
phina Akademiában a' szokott *rigorosum exam-*
neket dítséretesen meg tévén, egy leg első izép-
 ségű oly Orvosi Diplomát nyere, a' mely által
Medicinæ és Chirurgiæ Doctorra nevezetett.
 Ezen Urnak már most egy igen kedves és drága
 Klénodiumát tévzik, egy tsonótskában, az ő Ne-
 mesi, Magisteri, és Doktori Diplomáji.

* * *

Néhány esztendővel ennekelötte egy olly
 ny. mtatásnak nemét találtak fel *Párisban*, a' mely
 nem egymás mellé rakatható, és ismét széllyel
 hanyatható, hanem állandó, vagy inkább moz-
 dú hatatlan betűkből áll, a' melyet Görög ter-
 minussal *Stereotypusnak* neveztek, és a' mellyel
 már sok szép könyveket, kiváltképen régi *Classi-*
cus Auctorokat is nyomtattak. Az akkor a' raj-
 zoló mesterséget, és a' réz mettsést (*Calcogra-*
phiat itten tanúlt, de már két esztendőknél előt-
 te a' P. szi Kir. Universitas Budán lévő *Typogra-*
phiájához betű mettszésre küldetett Erd. Hazánk-
 fia *Bikfalvi Falka Sámuel* Ur, tsupán az újságból
 olvasván ezt a' hasznos találmányt, mind addig
 törte fejét és elméjét, míg minden út mutatás
 nélkül magától is fel találta, és egy e' végre ké-
 szített táblátskán közlötte is azt néhány tudós
 uraival és barátjaival, ezek közt mi velünk is.
 Mivel minden dolognak kezdete, *Nepos* szerént,
 tsekélv szokott lenni, akkor ez az ő munkája sem
 vólt tökéletes; hanem Budára lett le menetele
 után, mind nagyobb nagyobb tökéletességre ki-
 vánta azt vinni, és most ide lett fel jövetelének

alkalmatosságával, ezen mesterségben tett előmenetelének oly szép remekét mutatta, melyet minden tudományt és nemes mesterségeket szerető ember betsüll és ditsir. Evvel a' Stereotypussal vagynak a' következő igik nyomtatva:

A' JÓ ERKÖLTS és az alázatos VIRTUS koronája és ékessége a' zöldellő Ifjúságnak. A' ki ezt a' koronát viseli; szolgálatot téfznek annak az esztendőök.

A' vénséget nem ismérő; hanem a' maga ifjúságában szüntelen virágozó VIRTUS, zöldellővé téfzi az elszáradott vénséget; és megvidámitja a' nyomoruságoknak terhes napjait. A' ki az ő kebelében nyugofzik és az ő Barátságában él; szüntelen való ifjúsága van annak. Ha elrepülnek is az ő esztendei; de nem lehet néki megvévülnie.

A' valóságos ifjui zöldség és vídamság; a' Szívnek belső örömében és tsendességében áll. Ezt pedig a' VIRTUS ajándékozza az ő kebelében nyugovó Barátjainak. Boldogságot és gyönyörüséget harmatoznak 's a' t.

Bikfalvi FALKA Sám. Erd. Magy. metz. 's egész lapba (Stereotypus) öntötte Budán 1800-ban.

Ennek a' szép talalmánynak fokféle hafznai lehetnek a' könyvnyomtatás mesterségében, nevezetesen: 1) hogyha az illy *Stereotypus* egyszer corrigáltatik, egy óra alatt egész táblát lehet önteni — 2) minthogy mozdúlhatatlanok a' betűk, nem kell attól félni, hogy a' nyomtatás alatt, vagy félre tolódjanak, vagy ki húllyanak a' sajtóból. — 3) a' Correcturával is nints semmi baja az Auctornak — 4) a' betűi sem kopnak el az igazítás, egyengetés és mosás által olly hamar, mint a' mozduló betűk — 5) igen alkalmasok az olly könyveknek nyomtatására, a' mellyeket gyakran reinprimálni, az az u,obban nyomtatni kell, minéműek a' *Classicus* Auctorok, és az *Oskolabeli* könyvek — 6) a' betűszedőknek fizetni szokott költséget meg lehet vele menteni s. a. t.

Telleyes szivünkből kívánnjuk, hogy ezen Erd. hazánkfiának szorgalmatos iparkodásaiméltó tekintetbe vétetődjenek, és illendőképen meg is jutalmaztassanak.

Frantzia Respublika.

A' *Kleber* vezér, és *Sidney Smith* által szerzett alkunak bé nem telleyesedéséről, illetén tudositáft adott ki a' Párisi officialis Zsurnálnak a' *Monitörnek* 8-ik Juliusi darabja: „A' *Francia* és *Török* hadi vezérek, meg lehetősen egyenlő értelemben lenni láttattak, és olly bizodalommal lévén ők, hogy a' *Londoni* udvar is el fogna előbbi magaga meg határozásától állani, *modo provisorio* meg is tették a' szükséges intézeteket. De minekutánna a' Nagy Vezér, a' kinek a' kötött alku szerént *Salchich, Katchich, Belbeys, Damiette,* és a' *Déltának* egy része már által vólt adatatva, a' *Kajrói* erőlleget is vissza kívánta volna, el tökéllette azt *Kleber* vezér magában, hogy azon

egy erős pontot, a' mellynél és *Alexandriánál* egyebet nem birt, ki nem fogja kezei közül bocsátani, hanem inkább ismét el kezdi az ellenségeskedést. A' nagy Vezérnek is tudtára adta ő ezt, és a' vezérlése alatt lévő ármadiához illetően hirdetményt küldött *N. Kajrói* fő hadi szállásáról, *Martiusnak 17-ik* napján : „Vitézek! Itt vagyon az a' levél, a' mellyet a' közép tengerben lévő Angliai flottának fő Kormányozója *Keith*, hozzám küldött :

„Ő Nagy *Britannia Felsege, Sarlotta Királyné* nevezetű hajóján, *Januarius 8-ik* napján, 1800. Uram! Tudtára adom Kigyelmednek , hogy én parantsolatot vettem Ő Királyi Felsegétől az eránt hogy én egyébképen semmi capitulajóra ne lépjek a' Kigyelmed kormánya alatt Egyiptomban és Syriában lévő Frantzia ármadiával, hanemha az, fegyverét le rakja, magát hadi fogságra adja, és minden *Alexandria* városában, és annak kikötő helyében lévő hajóit és munitzióit a' szövetséges Hatalmasságoknak által adándja. Hogyha pedig capitulálni fognak a' Kigyelmed hadi seregei, egynek sem engedhetem addig meg a' Francia Országba való vissza menetelt, mig fel nem fog tseréltetni. Egyszermind tudtára adom Kigyelmednek, hogy azok a' hajók, a' mellyeken Francia truppok szándekoznak hazajokba vissza menni, hogyha passzus levelek leszen is, de ollyak, a' mellyek nem ilendő helyyekről adattattak, az én comandom alatt lévő hajós tisztektől le fognak tartoztattatni, és az azokon lévő személyek, hadi fogságra vitetödni s. a. t.

„*Keith.*“

Ez a' levél okozta azt, hogy mingyárt a' következő napon, úgymint *Martius 20 ikán*, meg támadta és meg verte Kléber vezér Kajró mellett a' N. Vezér' ármadiáját.

A' *Párisi Moniteur*, mint a' Frantzia ország-ló szék' mostani *Officialis* Ujjság-levele, azt írja későbbre, hogy a' Consulhoz *Egyiptomból* érkezett leg ujjabb tudósítások szerént, ezen Gen. Kléber által ujra el kezdetett hadakozásnak és az azt követett nagy vérontásnak, tsakugyan nem fog-nak már mostan semmitovábbi háborus követke-zései lenni; mivelhogy az után az alkudozások ismét el-kezdődvén, a' Frantziák az első *Alkura* ismét reá állottanak, és az' mind két Félnek fő vezérjeik ujjanton ratifikálták. Mint gondóltatik, az egyik Frantzia Ofztály már el is indult néhány Frantzia és szövetséges Fregátoknak kísérése alatt *Egyiptomból* haza felé.

Az Angliai Státus-Secretariusnak *Grenville* Lordnak és Minísternek Secretáriussa, a' mult Julius' 10-dikénn Frantzia országnak *Calaisi* kikötő helys-be érkezvén, leg kisebb akadályoz-tatás nélkül engedelmet nyert, hogy útját *Páris* felé folytathassa.

Párisban azonn a' nagy innep-naponn, *Julius'* 14-dikénn, a' régi *Canonicum* nagy templom-ban, ceremoniás *Mise* tartatott.

Az Első Consul már most ujjanton hozzá kez-dett az ő 60 és néhány napokig félbe szakadva volt hivatalos foglalatosságaihoz. Meg szünés nélkül azon fáradozik és törekedik, hogy a' kö-zönséges békefélgnek viszsza-állása után, a' Fran-tziák' kereskedését és boldogságát helyre állithas-sa. Az ehez kívántató egyéb plánumok között vagyon az is — 1 ször; hogy az *Antverpiai* ki-kötő-hely meg-méjjittessék, meg nagyobbittassék, melléje egy fegyveres ház, nagy magazinumok, és egyéb tengeri butoroknak bé-rakásokra kíván-tató épületek, készittessenek, hogy a' régi keres-

kedés oda ismét vizszá hozattathassék — 2) szor; hogy a' *Schelde* vize, a' *Mósa* és *Rénus* vizeikkel olyan nagy Canalások által foglaltathassék öfzize, a' melyeknek hátokonn a' leg terhesebb kereskedő hajók járkálhassanak. A' munka, a' leg hiresebb Indzsinérektő', és leg ahöz ér: öbb építő mesterektől bé-adatott rajzolatok szerént fog igazgattatni: sőt még az iránt is bé-érkeztenek már a' projectomok, hogy az ezen nagy proba-tételhez kívántató temérdek költségeket, honnét leheffen venni.

Minthogy az Első Consul' elibe az ő haza-érkezése után egy 6000 Emigráns nevekből álló laistrom terjesztetett, azt gondolták a' Royalisták, hogy a' 14 dik Juliusi innep' alkalmosságával egy közönséges *Amnestia* fogna ki hirdettetni.

Noailles Hertzeg és Hertzegné azonközben, minekutánna értékre esett volna, hogy az Emigrans laistromról le-töröltettek, *Spua* felé útnak indultanak: a' hol az Első Consul' felesége is nem soká meg-jelenni szándékozik a' vejivel *Murat* Generalissal együtt, a' kiknek számokra ottan már szállások is fogadtattak.

Az a' P i e z *Poix*, a' ki az 1792-dik esztendőben Augustus' 10 dikénn, 16 dik *La'osf*, mikor a' *Thuilléria* nevü Királyi-épületből a' reá rohant nép előtt a' Nemzeti Gyűlés' házához szaladott, kísérte, és a' kiakkór is, mikor a' Nemzeti Gyűlés ezen szerentsétlen Királytól a' Bé-töltető Ország-lói hatalmat el-vette, a' lozsiban a' háta megett el-ot, majd 8 esztendőig tartott távol-léte után a' napokban Frantzia országba *Calaisba* érkezett, a' hol a' Polgármesterhez menvén, a' Constituzió-hoz való hűségre magát le-kötelezte, és azokat az Ordó jegyeket és pantlikát, a' melyeket még a' revolutzió előtt nyert és viselt volt, le-tette.

és által adta. Tsakugyan, még ekkor az Emigrans-laistromból nem lévén ki-töröltetve, árs-tomba tétetett, hanem, már rendelés-érkezett Párisból a' Politziai Minisztertől iránta, hogy hadiadék nélkül telyes szabadságba helyeztettélék.

Nagy Britannia.

Nem voltak az egész Frantzia revolutzió alatt a' háborut illető vetélkedések olyan tüzesek a' Parlamentom' Alsó és Felső Házaiban, mint ezen utóbbi napiak. Azokat a' szemre való hányásokat, melyek az Oppozitzió' tagjaitól a' Miniszterek ellen tétettek, mint nagyobbára inkább tsak ezeknek személyeiket illető vagda ózásokat, elhalgatván, a' fontosabb vetélkedések ezek voltak:

Lord *Holland* azt projektálta a' Felső Házban, hogy minden Lordokat ölszfe kell hivatni, és egy *Instantziát* kell a' Királyhoz készíteni, az iránt, hogy ő Felsege mostanában a' Parlamentom' üléseit ne szakaszsa félbe: — „Ha az a' nagy ember (*Bonaparte*) magát, vagy tulajdon tálentomai, vagy pedig a' Frantzia Országgló-széknek ereje által, emelte volna arra a' hatalomra, a' melyre a' *Nagy Károly*' idejétől fogva Frantzia országban senki el nem jutott, ez a' dolog ötöt (t. i. *Hollándot*) nyughatatlankodtatná: hanem, minthogy sem nem az ő tálentomai által, sem nem erővel emelte magát erre a' nagy hatalomra, hanem arra egyenesen tsak az Anglus Minisztereknek magok viseltek miatt jutott: erre való nézt ő semmit nem nyughatatlankodik, és reméli, hogy már most a' Parlamentom is fel fog kelni, és azt a' bizodalját, melyet eddig a' Miniszterekbe helyeztetett, meg fogja szüntetni. A' Lordok örökös Tanátsoffai az Anglus Királynak,

és mindeniknek meg vagyon az a' jussa, hogy a' Királynál lévő audentziánn ö Felsege' elibe terjeszthesse azt, hogy ö, a' Ministereknek magok-jiseletekkel nem volna meg-elegedve."

„A' Status Secretarius *Grenville* ilyen képen felelt a' Lord *Holland*' szavaira: — „*Anglia* egy háboruban sem tett még fontosabb győzedelmeket és hódoltatásokat, mint a' jelenlívőben. A' Szövetségeseknek szereztsétségeikről a' Királyi Ministerek nem tehetnek. Ha az előre él-nem láttathatott történetek, bűnnek tartódhatnak, akkor ö (*Grenville*) ezt mondáná: én vétkes vagyok. Így vagyon most a' dolog *Bonapartéra* nézve, a' ki minden tekintetben egy tsudára méltó ember: hanem, hogy ö *Egyiptomból* el-jöhetett, és az *Anglus* hajók' szemességét meg-tsalhatta, 's-közöttök keresztül suhanhatott; hogy a' Frantzia Országgló-fizéknek éppen az ö leg cru-cusabb állapotjában Frantzia országba meg érkezetett; 's hogy végezetre ö (*Bonaparte*), mint jö-vevény, és külsü orzági fiu, Frantzia országban a' kormány gyaplójét meg ragadhata, és azt már 8 hónapoktól fogva kezébe tarthatja, mind ezek (gondólja Lord *Grenville*) Bonapártéra 'nézve mind olyan szereztsés történek, a' melyeket maga az élés előre való látásu Lord *Holland* is előre ilyen képpen el nem láthatott. — A' voxolís' alkalmatosságával Lord *Holland* mellett 2 voxok, a' Státus Secretarius mellett pedig 26 voxok voltak."

Az Alsó Házban még keményebben folytak a' vetéll-edések. Mofzsió *Western* így beszélt: — „Minden terhes környülállások között tartozik a' Parlamentum tanátsólni az Országgló-fizéket, a' mely principiumnak reménségem szereznt senki is ellene nem mond. Mi, sokáig biztuk tehe-

tetlen kezekre a' mi ügyünket, ennekutánna böltsebb magunk-alkalmaztatásának kelletik lenni. Minden melzse való látásaik a' mi minifterjeinknek el-enyésztenek. Az egész világ kívánnya a' békefféget; a' melynek meg-nyerhetésére még jó alkalmatosság vagyon: ragadjuk meg azt. Szükségesnek itéltetett volt el varnunk, hogy a' dolgoknak folyamatját el nézzük előbb, hogy -sem az alkudozásokhoz hozzájok kezdjünk. Végezetre el-néztük már most a' dolgok' folyamatját is, és láthattuk milyen légyen. *Bonapártét* egy olyan embernek mutatták meg lenni a' következesek, mint a' milyen characterü emberrel a' mi Ministereink alkuba botsátkozni kívánnak. Az ő maga viselete mérséklett, nemes, tsudára méltó minden tekintetben. Europa ugy nézi őtet, mint békétetöt. Ha hozzá adjuk mind ezekhez, hogy az *Orosz* Császár, a' mi előbbeni Szövetségesünk, a' mai naponn el-enséges indulattal viseltetik hozzánk, hogy ellenünk egy Északi fegyveres neutrálitás organizálódik, 's-hogy a' Porta a' maga utól-só fzerentsétlenségit nekünk tulajdonítja: kétség nélkül nem kételkedhetni rajta, hogy Minifterjeinknek czélozássaik el tévéyedtek, és hogy egy olyan Commiffiónak fel állittatása, a' mely az *Anglus* nemzetnek mostani állapotját vizsgálja meg, szükséges légyen. Ezen eszköznök elő-vétettetését, a' háboru' környülállásai, a' taxáknak, meg nevedése, és az élelemnek meg drágulása, szükségessé tészik. Minden környülállások anynyira meg-változtanak, hogy a' háborunak továbbbi folytattatását bajoson lehetne helybe hagyani. A' mi Ministereink igen gondolatlanul vetették-meg az Első Consúl' békefféges ajánlásait, és az által nehézzé tették az alkudozás' útját: tartani lehet, hogy a' mi ellenségünk nem soká a' maga egész erejével ellenünk fog fordúlni. Vallyon nem jó lenne e' hát, hogy ezen Ház magát

egy Commissióvá formálván, meg-visgálná, hogy: vajon e oka a' had' további folytatásának? Mit lehetne ezen fel-tétel alatt ennekutánna várnunk? Nem kellene e' egy Északi fegyveres *neutralitás*-nak támadásából származó veszedelmektől tartanunk? És vegezetre, meg érdemük-e' a' Miniszterek a' Parlamentomnak további benne való bizodalját?

Wilberforce így felelt, a' *Western*' okoskodásaira: — „Én helybe nem hagyhatom azt, hogy a' Miniszterektő', azon pontokról, a' melyek már egyszer ezen Parlamentomban jóknak lenni találtattak, számadás kivántallék. A' *Western* Úr' kívánságának helybe hagyása, tsak az *Oppositio*' tagjainak tenne eleget. A' politikának h. rizontja homályos ugyan, hanem az, egy ilyen lépés által, a' melyet az Orátor kívánna, nem-tetődne tisztábbá. Mi nem tudhatjuk még egész-zen a' mi Szövetségeseink' vesztéseket, és az ő segedelem kútfejeiket, a' melyekkel ezeknek ki-poltására még bírnak. Nékönk, nem illik a' tsupa hirenn fundálnunk a' magunk végzéseinket. Ez, a' Nagy Britanniához méltatlan magunkvisel-et, leg főbb kívánsága lehetne ell-enségünknek, Ez annyi volna, mintha azt mondanók, hogy a' mi ellenségünk, ellene állhatatlan. Szövetségeseinket ez által meg-bántónók, és magunk szol-gáltatnók nékiek okot arra, hogy vélünk fel-hagyjanak. Azt akarjuk e' ez által mondani a' Miniszternek, hogy tsináljon békefféget? A' Mi-nister, által tudja ennek szükséges voltát ugy lát-ni, mint az, a' ki ezt projektálja. A' mi Minis-terjeink még mind ez ideig a' leg illendőbb po-likának ösvényeit követték. Ha *Europában* va-lamely nagy változások estenek, ne kételkedjetez azonn, hogy a' mi Országló-székünk azt észre ne wette volna. Fogja ő a' jó békeffégre alkalmas

szempillantatot használni tudni. Nem kell a' Ministereket meg fosztani a' benne való bizodalomtól, melyre nékiek a' Kormány' igazgatása végett szükségek vagyon. Sőt, ha szintén az ellenség' győzedelmei a' tulajdon maga reménségét feljül haladták volna is: tsak ugyan nem kelletik nekünk rabfzolgá módra az ő lábaihoz borulnunk, és ötet a' békeffégnek ajánlása által arra ingerelnünk, hogy a' maga kivánságait még nagyobb-
ra emelje,

„El fog az az idő jöni (igy szoll a' Hadi Secretarius Windham) midön a' békefféget illető kérdés nagyobb illendőséggel meg vizsgálattathatik, mint most, a' mikör én tulajdon magam fogom ezen; Háznak egész figyelmeffégét erre a' nevezetes matériára vonni. A' békeffég, tsak községesen nézettethetik úgy, mint jó, és a' hadakozás, mint rossz: de nem így vagyon a' dolog a' magános környülállásokra nézve, midön t.i. ezen két állapotokat *relative* kelletik gondolóra venni. Midön két rossz közül szükség válofztani, akkór a' kissebbiké az elsőség. Valameddig a' revoluziós országlás-forma le nem rontatott, vagy pedig, valameddig annak az Országló-fzéknek vizfszá való állása meg nem nyerödött, a' mely tsak egyedül lehet a' mi bátorságunknak kezelje: a' békeffég, a' háboruval öfzfze hasonlittatva, mind addig nem nézettethetik úgy, mint kissebb rossz. Akár mit mondjon az ellenkező rész, a' *Prussianak* és másnak tölünk adódott *subsidiuumról*: elég az hozzá, hogy ezeknek a' subsidiuumoknak fizetése, nagy halzuokat halytott nekünk. Sok izben gátat vétettek ezek az ellenség' pufztításainak. Az ellenséges hérósnak ditsérésében, és azon méltatlanságoknak emlegetésében, mellyekkel mi ő hozzá viseltettünk, fáradhatatlan az ellenkező rész: én lemmi méltat-

lanságot nem találok abban a' válofzban, a' mely néki adatott vólt, és az, nekem illendőnek 's nemesnek láttszik lenni. A' mi ő reá nézve éngemet egyenesen illet, én soha *Bonapartéról* más-ként nem szollhattam, ha rolla kellett szollanom, hanem tsak mint egy olyan emberről, a' ki Európában puztított. Mostani maga viselete egy méjj politikánál egyebet nem mutat. Én nem mondom, hogy az ő katonai talentomát kétségbe kelleffék hozni: tsak az vagyon ellenemre, hogy a' békeffég miért magasztaltatik az ellenkező rész-től idő előtt szér felett való módon, nem gondoltatván meg, hogy a' valakivel való békeffégre lépés, egy olyan mátkaságnak állapotja, a' hól a' kéz és szív együtt adódnak által. A' békeffég magában gondóltatva kedves, de lehet bizonyos tekintetben éppen oly irtóztató, mint a' mely erősen én azóktól külömbözök, a' kik a' Frantzia Reszpublikával való egyesseget ilyen sürgető dolognak tartják lenni. *Mennünk sikelletik* nekünk a' magunk systemánk szérént elő-felé, és meg kell azt az idő pontot várunk, a' mely alkalmatosságot szolgáltat arra, hogy illendő *básisonn* fundáló-dó alkudozást nyithassunk az ellenséggel. Nem küldöttünk e' mi, Párisba, Lillébe, mikór illendő volt, Követeket? Mikór utat láttak a' Ministerek a' békeffégnek ajánlására, mindenkór elkövették azt. Mikór az ideje el jön, nem fogják ők akkor is el-mulatni, hasonlót tselekedni. "

Az után *Francis Burdett Jones* szollalt-fel, és azt mondotta, hogy az ő barátjának *Weslernek* prdjectomát, mint látfzi, nem értették egészen jól. Ó a' Commissionak fel-állittatását, nem egyenesen tsak a' békeffég' és had' állapotjának meg-visgálására nézve javasolta; mivelhogy egyéb szükséges foglatatosságai is lehetnének ennek a'

Commissiónak. Tudósítást kívánhatna bé p. o. azoknak a' személyeknek állapotjuk felől, a' kik mint gyanus emberek, már két esztendőktől fogva tartatnak fog házakban.

Végezetre a' Korona' Fiskálissa mind ezeket a' *pro* és *contra* való vetelkedéseket öszfesziedvén, fel-darabolta, és olyan *declaratzióval* szakasztotta éjféli 2 orakór mind ezeknek végeket: hogy, a' Parlamentom a' Bé-töltető országgló széknek foglalatoságaiba magát idő előtt beléjek nem avathatja. A' fel-tett kérdés pedig, hogy: szükséges legyen a' *Wejtern* által javasoltatott e' Commissiónak fel-állítottása? vizszá vettetett; mivel-hogy mellette csak 27, ellene pedig 143 votumok voltak.

Azt írja a' Londoni Udvari Ujjság, hogy az Anglus kadi hajók egy igen-igen vakmerő próbát tettek a' *Dünkircheni* kikötőhelyben. Néhányak az apróbbak között, Jul. 7 dikére virradó éjjel bé eveztek a' nevezett kikötőhelybe, és ott a' *Desiré* nevü Frantzia Fregátot meg támadván, minekutánna annak Kapitányával együtt 50 embereket meg öltek volna, a' Fregátot onnét ki-vezették, és azzal már *Anglióba* vizszá is érkeztek, azt a' további czélozáffokat azonközben, hogy a' többi ellenséges hajókat, melyek ezen kikötőhelyben valamely titkos expeditzióra készítették, meg gyulythatták volna, nem érték el.

A' selyem eresztő bogarakat tenyészető, és selymet készítő Magyar Országgi lakosokra nézve való harmadszori Híradás.

Tekint. Heves Vármegyében, nevezetessen Eger városában lakó Erd. kereskedő *Barchetti*

Jósef Ur, minden azon környéken, sőt a' tavolabb fekvő helységekben lakó, és selyemmelbá-
 nó gazdáknak is tudtokra kívánnya általunk adni,
 hogy ő minden órában kész lefzen, a' maga vá-
 ras közönséges háza alatt lévő boltjában a' dur-
 va és még egészen el nem készült selymet, annak
 minémiségéhez képest, alku szerént, meg ven-
 ni. Egyfzersmind kéri alázatosan a' földes Őra-
 ságokat, a' helységekbeli papokat, hivatalosokat,
 és gazdákat, hogy ezen Magyar Hazánk igen
 hasznos productumának mivelésére, az alattok
 valókat, tulajdon példájok által is serkengetni,
 's a' jelenvaló hiradási tudtokra adni méltóztas-
 sanak, melly által nemcsak magoknak és az alat-
 tok va'oknak, hanem az egész Magyar Hazának
 használni fognak.

Hiradás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Füskúti Landerer Mihálynál Pó'sonyi, és
 Pesti Nemzeti Könyvnyomtatónál, és árosnál több
 számos más Könyveken - kívül következő új
 Könyvek a' jövő Sz. János Fő-vételei Pesti vá-
 sárkór fognak találatni:

*Paris Pápai (Francisci) Dictionarium Lati-
 no Hungaricum, et Hungarico-Latinum &c. Edi-
 tio nova, aucta, & emendata. Novæ hinc Edi-
 tionis additum est Repertorium Germanicum in al-
 phabeticum Ordinem redactum. In 8. majori Po-
 sonii, & Cibinii 1801.*

Köztszóányi Sándornak minden innep-napra
 szolgáló Prédikáziói Három Darab 8vo. 1800.
 2 fl. Ugyan annak Vasár-napi Prédikáziói. 2 fl.
 Annak Böjti Prédikáziói. 2 fl.

Leita Magyar Vitéznek, és Zemira Pannóniai
Kiss-Ajzfzonymak ritka, és valóságos Történetei.
 Irta Perecsényi Nagy László. 8vo. 1800. 30 xr.

Magyar, és Erdély Országai Nemzeti Kalen-

dáriom 1801 Esztendőre. Veres, és kék Borúkb. kötve 10 xr. Ezen kívül más fele Magyar, Német, és Tót Kalendáriómok is szokott áron találtnak.

Takats Adámnak halotti Prédikatióinal második darabja, melly már egészen el-fogyott 's újra ki adatott 36 kr. Mind a' hat Darab pedig 3 fl. 36. xr.

Extractus Stephani Verbötzií, sive succincta explicatio Decreti Tripartiti Incliti Regni Hungariæ &c. Editio 2-da 1800. 1 fl.

Az Arany Pereczek, vagy Macskási Julidánnának Történetei. Irta *Dugonits András*: második nyomtatás 8vo. maj. 1800, 1 fl.

A' Pártos Jerúsalem IX. Enekekben. Irta Nagy Ferentz, ez időben Hum. Prof. a' Sáros Pataki Kollégiomban. 8vo. maj. 30 xr.

A' Szerecsenek, vagy is Karikleának, és Theogenesnek történetei. Irta *Dugonits András*. 8vo maj 2 fl.

Barmokat Orvosló Könyv, mellyet a' köz Jónak halzára ki-botsátott *Tolnay Sándor* Királyi oktató. 8vo. maj. 51 xr.

Tolnay Alexandri &c. Artis Veterinariæ compendium Pathologicum de cognoscendis, et curandis animalium epidemico-contagiosis, et præcipuis Sporadicis morbis cum adnexis Tabellis, et Formulis. 8vo. maj. 1 fl. 15 kr.

Római Történetek. Irta *Dugonits András* K. oktató 8. maj. 1 fl. 15 xr.

Gottholdnak külömb-külobb dolgoktól, 's alkalmatosságoktól vétetett kegyes elmélkedései. Fordította Takáts Adám. 1 fl. 8 xr.

Endrödy Janos' költeményei. Irta a' Frantzia háborúban. 8. 20 xr.

A' jó Gazda ember &c. 34 xr.

A' jó Gazda Alizony &c. 8. 34 xr.